

AMMATILLINEN KUNTOUTUS

Jos työkykysi on heikentynyt ja haittaa työtehtävistäsi suoriutumista, sinun kannattaa ottaa yhteyttä työterveyshuoltoosi tai muuhun hoitotohoosi ja selvittää, voidaanko omalla työpaikallasi työtehtäviäsi järjestellä uudelleen. Jos työjärjes-

telyt eivät ole riittäviä tai sinulla ei ole voimassa olevaa työsuhdetta, ammatillisen kuntoutuksen keinot saattavat auttaa sinua. Voit hakea ammatillista kuntoutusta osoitteessa www.elo.fi/elakepalvelu.

MILLOIN AMMATILLISTA KUNTOUTUSTA VOI SAADA?

Elo voi tukea työntekijän tai yrittäjän työeläkekuntoutusta, jos sinulla:

- on asianmukaisesti todettu sairaus, vika tai vamma, joka johtaisi lähivuosina työkyvyttömyyseläkkeen myöntämiseen (työkyvyttömyyden uhka).
- on kertynyt hakemista edeltävänä viitteenä vuonna työansioita vähintään 35 614,03 euroa
- on työn tai koulutuksen kautta ammatti ja olet ollut vakiintuneesti työelämässä
- ei ole oikeutta liikenne- tai tapaturmalain mukaiseen kuntoutukseen.

Ammatillisen kuntoutuksen tarkoituksena on työkyvyttömyyden uhan torjuminen löytämällä sinulle terveydentilaasi soveltuva työ, jossa työskentelyn jatkaminen on mahdollista sairaudestasi, vammastasi tai työrajoitteistasi huolimatta. Ammatillisen kuntoutuksen ensisijaisena tarkoituksena ei ole koulutustason nostaminen tai pelkästään työllistymisen tukeminen.

Elon kuntoutusasiantuntijat ovat apuna, kun selvitetään kuntoutusmahdollisuuksia sekä suunnitellaan ja toteutetaan kuntoutusta. Suunnitelmassa otetaan huomioon omat tavoitteesi. Ensin kartoitetaan, voidaanko aikaisempaa koulutustaasi ja työkokemustasi hyödyntää kuntoutussuunnitelmassa ja paluussa työelämään kuntoutuksen keinoin. Lääkinnällinen kuntoutus ja työkyvynarviointi eivät ole ammatillista kuntoutusta, eivätkä kuulu työeläkeyhtiöiden kuntoutusvaihtoehtoihin.

AMMATILLINEN KUNTOUTUS TARJOAA VAIHTOEHTOJA

Voit aloittaa keskustelun tarvittavista toimenpiteistä suunnitelman laatimista varten jo hakemusvaiheessa yhdessä työterveyshuoltosi ja työnantajasi kanssa. Tällaisia toimenpiteitä voivat olla esimerkiksi suunnitelma työhön paluusta pitkän sairausloman jälkeen tai suunnitelma työtehtävien vaihtomahdollisuuksista. Jos työhön paluu omalle työpai-

kalle ei ole mahdollista, siellä ei ole tarjolla terveydentilan kannalta sopivia työtehtäviä tai työsuhte on päättynyt, kannattaa lähteä kartoittamaan muita vaihtoehtoja.

- **TYÖKOKEILU** mahdollistaa työelämään paluun kevenneellä työjärjestelyllä esimerkiksi pitkän sairauspoissaolon jälkeen. Työkokeilulla voit tutustua myös kokonaan uuteen alaan ja arvioida sen soveltuvuutta terveydellesi. Työkokeilu kestää tavallisesti 1–3 kuukautta.
- **TYÖHÖNVALMENNUKSESSA** voit yksilöllisen ja suunnitellun ohjelman avulla perehtyä uusiin työtehtäviin työpaikalla. Työskentelyn kautta voit hankkia tarvittavia ammatillisia taitoja, joiden syventäminen työpaikan ulkopuolisen koulutuksen avulla on työhönvalmennuksessa mahdollista. Työhönvalmennuksen sisältö ja kesto sovitaan yksilöllisesti.
- **AMMATILLISEN KOULUTUKSEN** tukeminen on mahdollista, jos yllä esitetyt työpaikkakuntoutuksen keinot eivät johda kohdallasi terveydentilan kannalta sopivassa työssä jatkamiseen. Elo voi tukea ammattiin johtavaa koulutusta oppisopimuskoulutuksen, ammatillisen perustutkinnon tai ammattikorkeakoulututkinnon muodossa. Koulutus voi olla myös kursseja tai täydennyskoulutusta. Koulutussuunnitelman tarkoituksenmukaisuus suhteessa terveydentilaasi arvioidaan aina yksilöllisesti.
- **ELINKEINOTUELLA** Elo voi tukea oman yrityksen perustamista, aiemman yritystoiminnan suunnan muuttamista terveydentilaasi paremmiin soveltuvaan tai ammatinharjoittamista. Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että yrityksen toimintaedellytykset ovat hyvät. Elinkeinotukea voidaan myös myöntää ammattiin harjoittamiseen liittyvien työvälineiden ja työkoneiden hankintaan.

KUINKA HAEN AMMATILLISTA KUNTOUTUSTA?

Kuntoutusta haet työeläkekuntoutushakemuksella, jonka liitteenä tulee olla ajankohtainen lääkärin B-lausunto. Liikkeelle kannattaa lähteä ajoissa ottamalla yhteyttä työterveyshuoltoon tai sen puuttuessa muuhun hoitotahoon. Hoitava lääkäri voi arvioida työkykyäsi, kuntoutuksen ajankohtaisuutta ja ottaa kantaa työkyvyttömyyden uhkaan >

sekä laatia ammatillisen kuntoutuksen hakemista varten tarvittavan B-lausunnon.

Voit hakea ammatillista kuntoutusta sähköisesti osoitteessa www.elo.fi/elakepalvelu. Sähköisessä palvelussa voit myös toimittaa liitteitä hakemukseesi. Tulostettavan hakemuksen löydät verkkosivuiltamme www.elo.fi/hakemus.

MITEN HAKEMUKSENI RATKAISTAAN?

Kun hakemus liitteineen on saapunut perille, Elon kuntoutusasiantuntijat arvioivat yhdessä vakuutuslääkäreiden kanssa, täyttyvätkö kohdallasi kuntoutuksen myöntämisen edellytykset. Kaksiosaisessa arvioinnissa arvioidaan ensin, täyttyykö kohdallasi saamisen ansioedellytykset ja aiheuttaako sairaus, vika tai vamma sinulle lähivuosina työkyvyttömyyseläkkeelle joutumisen uhan. Tämän jälkeen arvioidaan onko kuntoutus tilanteessasi tarkoituksenmukaista.

Tarkoituksenmukaisuutta arvioidessa otetaan huomioon hakijan ikä, ammatti, aikaisempi toiminta, koulutus, viimeisen viiden vuoden aikana ansaitut tulot sekä se, johtaako haettu kuntoutus todennäköisesti terveydentilasi kannalta sopivassa työssä jatkamiseen tai työhön palaamiseen ja lykkääkö kuntoutus työntekijän työkyvyttömyyseläkkeelle siirtymistä.

Jos työkyvyttömyyden uhka kohdallasi toteutuu, mutta tarkoituksenmukaisuus ei, saatat olla oikeutettu ammatilliseen kuntoutukseen toisen järjestelmän kautta. Tällöin lisätietoja tarjoavat esimerkiksi Kela, työvoimatoimistot sekä tapaturma- ja liikennevakuutusyhtiöt.

Jos kuntoutussuunnitelma ei hakemisvaiheessa ole valmis, voit hakea ennakkopäätöstä, joka on voimassa yhdeksän kuukautta kuntoutussuunnitelman tekemistä varten. Suunnitelmaa varten voit olla yhteydessä kuntoutusasiantuntijoihimme, jotka auttavat sinua tarkoituksenmukaisen suunnitelman laatimisessa. Suunnitelman tarkoituksenmukaisuutta arvioitaessa otetaan huomioon suunnitelman sopivuus terveydentilaasi, ikäsi, ammattisi ja aikaisempi toimintasi.

TOIMEENTULO KUNTOUTUSAIKANA

Kuntoutusajalta saat joko kuntoutusrahaa tai määräaikaista kuntoutustukea. Kuntoutusrahan ja kuntoutustuen pohjana on työkyvyttömyyseläke, jonka saisit, jos tulisit työkyvyttömäksi. Lisäksi siihen lasketaan aktiivisilta kuntoutusjaksoilta 33 prosentin korotus. Tämän lisäksi korvataan kuntoutuksesta aiheutuvia välttämättömiä opiskelu- ja matkakustannuksia Työeläkevakuuttajat TELA ry:n suosituksen mukaisesti.

i ELON KUNTOUTUSPALVELUT VERKOSSA WWW.ELO.FI/ELAKEPALVELU

Palvelussa voit mm.

- Katsoa arvion kuntoutusrahasta, jota maksetaan aktiivisten kuntoutustoimenpiteiden ajalta.
- Hakea kuntoutusta. Hakemuksen liitteeksi tarvitaan lääkärin B-lausunto.
- Toimittaa kuntoutushakemukseesi liitteitä
- Hakea korvausta kuntoutuksen matkakustannuksista.

Palveluun kirjaudut verkkopankkitunnuksilla.

KYSY LISÄÄ

**Ennakkoneuvonta
kuntoutusasioissa**
elakeneuvonta@elo.fi
puh. 020 694 726
ma-pe klo 8-16.30

**Neuvonta kuntoutus-
hakemuksen tultua vireille**
kuntoutus@elo.fi
puh. 020 694 723

www.elo.fi